

8. SINIF İNKILAP
TARİHİ VE
ATATÜRKÇÜLÜK

AKILLI DEFTERİ

1.ÜNİTE

KASIM ÇELİK
M.AKİF ÖZDEMİR

introinkilapakademi

YAZARLARDAN MESAJ VAR!!!

Merhaba sevgili öğrenciler... Sosyal Bilgiler Defterim sayfası, zümre öğretmenleri olarak sizler için İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersini daha kolay ve daha anlaşılır hale getiren bir akıllı defter hazırladık. Büyük emekler sonucu hazırlanan bu defterde dersin içeriği, ilgili bilgilerin aktarımı, yorumlama ve çıkarımda bulunma ile ilgili birçok alanda çalışmalar yaptık. Öğrendiğiniz bilgileri pekiştirebileceğiniz birçok etkinliğe yer verdik. Bu süreçte sizlerin daha iyi öğrenebilmesi için gayret ettik. Hepsinize LGS maratonunda başarılar diliyoruz. Hayatta her şey hayal ettiğiniz gibi olsun. 😊

Sosyal Bilgiler Defterim Zümresi

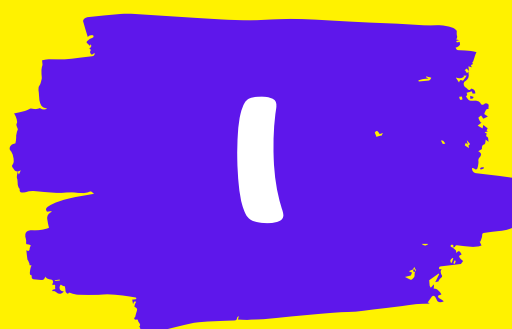
Kasım Hoca

Akif Hoca

İÇİNDEKİLER

SAYFA 1 - 6	UYANAN AVRUPA
SAYFA 7 - 12	SARSILAN OSMANLI
SAYFA 13	M. KEMAL'İN ÇOCUKLUK YILLARI
SAYFA 14 - 18	M. KEMAL'İN EĞİTİM YILLARI
SAYFA 19 - 24	M. KEMAL'İN HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR
SAYFA 25 - 35	M. KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI
SAYFA 36 - 37	ETKİNLİKLER
SAYFA 38	CEVAP ANAHTARI

8.1.1

UYANAN AVRUPA

Avrupa, Ortaçağ'da katolik kilisesinin etkisi altında idi. Kilise; bilimsel çalışmaları, sanatsal etkinlikler yapmayı, edebiyat ile uğraşmayı yasaklamıştı. Bu dönemde kilise ne diyorsa sorgulamadan doğru kabul ediliyordu.

Kasım Hoca

Merhaba ben Kasım Hoca size önemli bir bilgi vereceğim. Ortaçağ'da kilisenin dile getirdiği fikirlerin doğru kabul edilmesine **Dogmatik düşünce (Skolastik düşünce) denilirdi.**

COĞRAFI KEŞİFLER

- Avrupa'da pusula, haritacılık ve gemicilikte yaşanan gelişmeler üzerine meraklı ve korkusuz denizciler yeni kıtalar, okyanuslar, bitkiler ve hayvanlar keşfetmişlerdir.
- Yeni bulunan kıtalardaki yer altı ve yer üstü kaynaklarını kendi ülkelerine taşıyan Avrupalı Devletler **Ekonomik** olarak zenginleştiler.

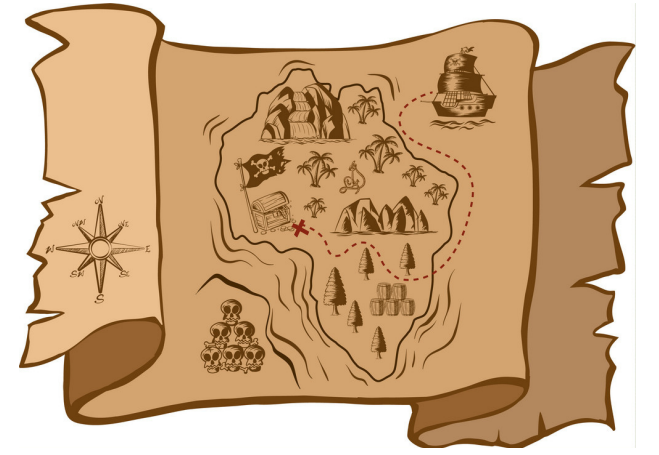
Pusula

Ben İspanyol denizci Cristoph Colomb... Amerika kıtasını keşfeden kişiyim. Kıtayı keşfetmemle beraber buradaki tüm yer altı ve yer üstü zenginliklerini ülkelerimize taşıdık. Böylece dünyada ilk defa **SÖMÜRGEÇİLİK faaliyetlerini başlattık.**

- Osmanlı Devleti sömürgeci faaliyetler yürüten Avrupalı devletlere karşı ekonomik anlamda güç kaybetmeye başladı.

NOT: Coğrafi Keşifler sonucu Avrupalılar Hindistan ve Uzak doğuya deniz yoluyla ulaştılar, bu durum İpek ve Baharat yollarının ticari önemini kaybetmesine neden olmuştur.

Harita

8.1.1

UYANAN AVRUPA

WOAW İpek ve Baharat yollarının önemini kaybetmesi Osmanlı ekonomisini **BİLGİ** olumsuz etkilemiştir.

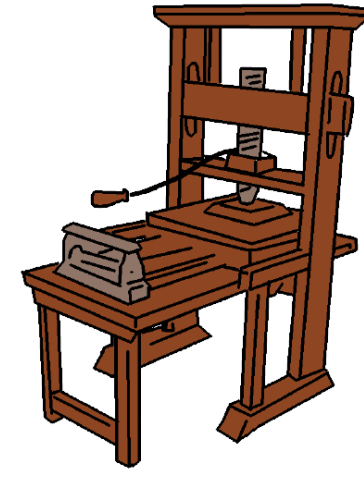
RÖNESANS(YENİDEN DOĞUŞ)

Başlatan buluşlar:

Kağıt

+

Matbaa

=

RÖNESANS

- Rönesans **İTALYA**'da başlamıştır.
- Coğrafi Keşifler sonucu yeni buldukları kıtalardaki yer altı ve yer üstü zenginliklerini sömüren Avrupalı Devletler, bilimsel, sanatsal faaliyetlere yöneldiler.
- Osmanlı Devleti bu faaliyetlere ayak uyduramadı.
- Rönesans sonucunda Avrupa'da **KÜLTÜREL** alanda gelişmeler yaşandı.

REFORM

- Reform hareketleri **ALMANYA**'da başlamıştır.
- Almanya'da Katolik kilisesinin halktan yüksek vergiler toplaması, halka baskılar yapması sonucu başlatılan halk hareketidir.
- Reform hareketlerini **Martin Luther** adlı eski bir rahip başlatmıştır.
- Reform **DİN** alanında yaşanan bir gelişmedir.

8.1.1

UYANAN AVRUPA

Ben Martin Luther... 95 maddelik bir bildirme hazırlayarak kilisenin yalanlarını ortaya koydum. Halkın yardımıyla kiliseye karşı mücadele başlattım. Alman halkından yüksek vergiler toplayan kiliseye karşı başlattığım bu mücadele başarılı oldu. Artık kilise eskisi gibi güçlü değil ve bütün saygınlıklarını yitirdiler.

NOT: Reform hareketleri Osmanlı Devletini olumlu etkilemiştir. Avrupa'daki bu karışıklıkları fırsat bilen Osmanlı Devleti Balkanların büyük bir bölümünü ele geçirmiştir.

SANAYİ İNKILABI

- Sanayi İnkılabı dünyanın en sömürgeci devleti, güneş batmayan ülke olarak nitelendirilen **İNGİLTERE**'de başlamıştır.
- İngiltere mega(büyük) fabrikaların kurulmasıyla **EKONOMİK** olarak gelişti.
- Avrupa'da ucuza üretilen ürünlerin Osmanlı topraklarına girmesiyle Osmanlı topraklarında üretilen ürünler Avrupa ürünleriyle baş edemedi. Ve Osmanlı küçük sanayi tesisleri battı.

NOT: Sanayi İnkılabı Osmanlı Devletini **EKONOMİK** açıdan olumsuz etkiledi.

8.1.1

UYANAN AVRUPA

WOAW . Sanayi İnkılabı'nın çıkışıyla ham madde ihtiyacı arttı. Bu durum **BİLGİ** · Avrupalı emperyalist devletleri karşı karşıya getirdi

NOT: Sanayi İnkılabı I. Dünya Savaşı'nın **EKONOMİK** nedenidir.

AYDINLANMA ÇAĞI

17. ve 18. yy da Avrupa'da ortaya çıkan ve her konuda **akılın** ön plana çıktığı, bunun yanında felsefe ve bilimde büyük gelişmelerin yaşandığı döneme aydınlanma çağı denir.

NOT: Aydınlanma çağının ortaya çıkmasında **Rönesans** ve **Reform** hareketleri ile **kâğıt** ve **matbaanın** kullanılması etkili olmuştur.

WOAW . Bu dönemde **akılcılık** ve **bilimsellik**, **deney** ve **gözlem** ön plana **BİLGİ** · çıkmıştır.

FRANSIZ İHTİLALİ

Fransız İhtilali , 1789 ile 1799 yılları arasında Fransa'daki mutlak monarşik yönetimin devrilerek, yerine halkın devlet yönetiminde etkili olduğu cumhuriyet sisteminin getirilmesiyle sonuçlanan süreçtir..

WOAW . Fransız İhtilali halk hareketi olduğu için **SOSYAL**, Monarşiyi yıkıp **BİLGİ** · yerine Cumhuriyeti getirdiği için **SİYASAL**'dır.

NOT: Fransız İhtilali I. Dünya Savaşı'nın **SİYASAL** ve **SOSYAL** nedenidir.

NOT: Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı **MİLLİYETÇİLİK** akımı çok uluslu yapıya sahip olan **Osmanlı Devleti**'nin dağılmasına neden olmuştur.

Kozmopolit: Çok uluslu yapı(devlet) demektir.

8.1.1

UYANAN AVRUPA

İhtilal: Bir ülkenin siyasal, sosyal ve ekonomik yapısını veya yönetim düzenini değiştirmek amacıyla yapılan geniş halk hareketidir.

Akif Hoca

Merhaba çocuklar ben **Akif Hoca** size önemli bir bilgi vereceğim. **Sanayi İnkılabı** ve **Fransız İhtilali** I. Dünya Savaşı'nı çıkmasına neden olan 2 önemli gelişmedir.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

Osmanlı Devleti 18. yüzyılın ortalarına kadar kendini Avrupa'nın en güçlü otoritesi olarak görmeye devam etti. Bu yüzyıldan sonra ekonomik, siyasi, askeri alanlarda güç kaybetmeye başlayınca Avrupa'nın uyanmaya başladığını anladı. Yine de ilk başlarda bu durumu kabullenmek istemediği için köklü değişiklikler yapılmadı.

Ta ki milliyetçilik isyanları çıkıp, azınlıklar ayrılmak istediklerini dile getirince Osmanlı durumun ciddiyetini kavradı. Ardı ardına çıkan isyanları önlemek ve ülkedeki siyasi, ekonomik sıkıntılardan kurtulmak için Osmanlı aydınları bir takım fikir akımları ortaya attılar.

Kasım Hoca

Arkadaşlar **Osmanlı Devleti'nin** dağılmasını önlemek amacıyla ortaya atılan fikir akımları sırasıyla **Osmanlılık**, **İslamcılık(Ümmetçilik)**, **Türkçülük(Turancılık)** ve **Batıcılık**'tır.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemek için ortaya atılan fikir akımları aşağıda verilmiştir.

OSMANLICILIK

Osmanlı topraklarında yaşayan müslüman ve gayrimüslimleri bir arada tutmak amacıyla ortaya atılan fikir akımıdır.

İSLAMCILIK

Müslümanları bir arada tutmak amacıyla ortaya atılan fikir akımıdır.

TÜRKÇÜLÜK

Dünyadaki bütün türkleri tek bayrak altında toplamak amacıyla ortaya atılan fikir akımıdır.

BATICILIK

Batılı tarzda yenilikler yaparak Osmanlı Devleti'ni ayakta tutmaya çalışan fikir akımıdır.

Gayrimüslim: Müslüman olmayan demektir.

Akif Hoca

Merhaba çocuklar, Mustafa Kemal bu fikir akımlarından **Türkçülük** ve **Baticılığı** desteklerken, **Osmanlıcılık** ve **İslamcılığa** karşı çıkmıştır.

WOAW
BİLGİ

Osmanlıcılık fikir akımı Balkan Savaşlarından sonra bütün azınlıkların Osmanlı'dan ayrılmasıyla, İslamcılık fikir akımı ise 1. Dünya Savaşı sırasında Arapların Osmanlı'dan ayrılmasıyla önemini kaybetmiştir.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla yapılan diğer çalışmalar aşağıda verilmiştir.

TANZİMAT FERMANI

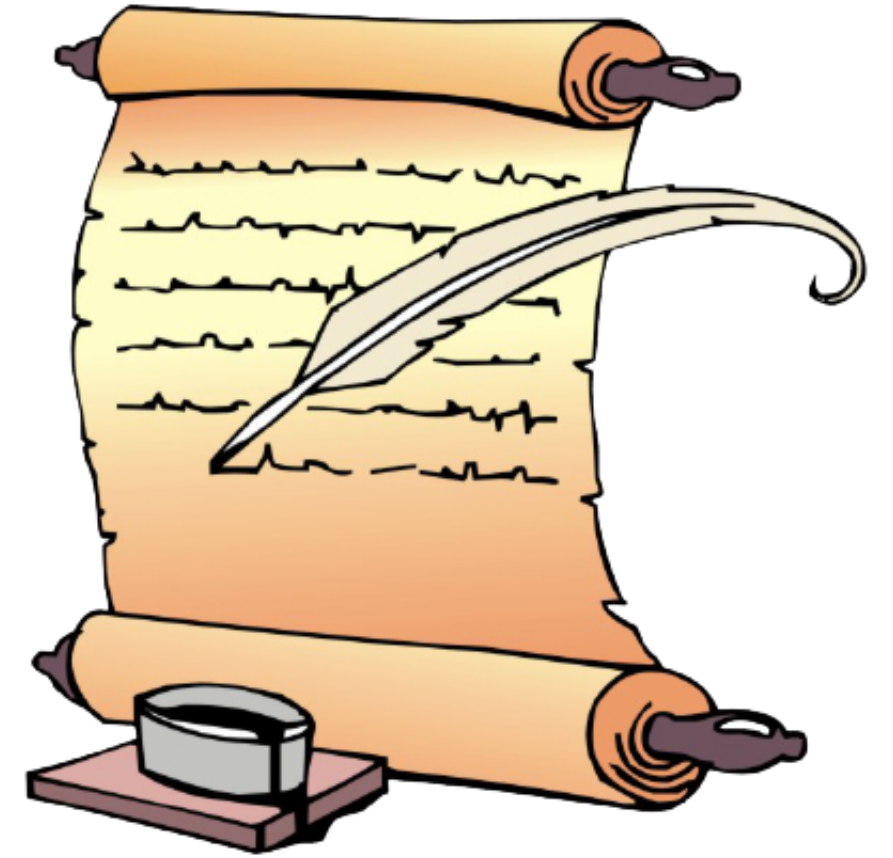
Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı Milliyetçilik akımıyla ortaya atılan "**Her millete bir devlet..**" sloganıyla Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıklar Osmanlı'dan ayrılıp kendi bağımsız devletlerini kurmak istiyorlardı.

Kasım Hoca

Merhaba öğrenciler, Osmanlı Devleti bu isyanları bastırabilecek ne askeri güce ne de siyasi güce sahip değildi. Bu sebeple bu isyanları halka geniş haklar vererek engellemek ve azınlıkların devlete olan bağlılıklarını artırmak istiyordu.

Diğer adı Gülhane-i Hatt-ı Hümayun'dur. Sultan Abdülmecid zamanında Gülhane parkında Hariciye(Dışişleri) Bakanı Mustafa Reşit Paşa tarafından ilan edilmiştir.

Akif Hoca

Merhaba arkadaşlar, Tanzimat Fermanıyla halka geniş haklar verilmesi Demokratikleşme yolunda atılan önemli bir adımdır.

NOT: Bu fermanın ilan edilme nedenlerinden biride Milliyetçilik akımının devlet üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaktır.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

NOT: Osmanlı Devleti çok uluslu yapıya sahipti. Milliyetçilik akımı her millete kendi devletini kurma hakkı tanıyordu. Bu durum Osmanlı Devleti'nin çok uluslu(İmparatorluk) yapısını tehdit ediyordu.

Fermanın maddeleri

- Tüm Osmanlı Devleti vatandaşlarının can, mal, ırz ve namusu korunacaktır.

Yorum: Müslüman ve gayrimüslimlerin can ve mal güvenliği devlet güvencesi altına alınmıştır.

- Herkes gelirine göre vergi verecektir.

Yorum: Vergi toplanması hususundaki adaletsizlik ortadan kaldırılmıştır.

- Mahkemeler bütün halka açık olacak ve hiç kimse yargılanmadan cezalandırmayacaktır.

Yorum: Hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir ve hukuksal alanda eşitlik sağlanmıştır.

- Tüm insanlar mal ve mülk edinebilecek, bunları miras olarak bırakabilecektir.

Yorum: Özel mülkiyet hakkı getirilmiştir ve mülkiyet hakkı güvence altına alınmıştır.

Kasım Hoca

Merhaba öğrenciler, Tanzimat ve Islahat Fermanları gayrimüslim halkın Osmanlı Devleti'nden ayrılmasını önlemek amacıyla onlara haklar vermek için ilan edilmiştir. Bu fermanlarla Müslümanlara da haklar verilmiştir.

WOAW . Tanzimat Fermanının ilan edilme sebepleri; Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmasını önlemek,
BİLGİ . Milliyetçilik akımının olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak ve Azınlıkların devlete olan bağlılıklarını artırmaktır.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

ISLAHAT FERMANI

- Sultan Abdülmecid döneminde 18 Şubat 1856'da ilan edilmiştir.

Islahat Fermanı'nın ilan edilme nedeni, azınlıklara haklar vererek Avrupalı devletlerin takdirini almak ve içişlerimize karışmalarını önlemektir.

NOT: Islahat Fermanı ile azınlıklara çok geniş haklar verilmiştir. Bazı konularda azınlıklar müslümanlardan daha fazla haklara sahip olmuşlardır.

- Islahat Fermanı anayasal düzene geçiş yolunda Tanzimat Fermanından sonra atılan önemli bir adımdır. Osmanlı tarihinde **hukuk önünde eşitlik** ve eşit vatandaşlık ilkeleri ilk kez açık ve ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir.

AZINLIKLARA HAKLAR VERİRSEM DEVLETEN AYRILMAKTAN VAZGEÇERLER Mİ?

ÖLSEKTE VAZGEÇMEYİZ.

WOAW BİLGİ Islahat Fermanında yabancı devletlerin etki ve baskısı çok daha önemli ve belirgindir. Avrupa devletleri öteden beri Osmanlı Devletindeki Hristiyan halkların durumunun iyileştirilmesi ve haklarının genişletilmesi konusunda Osmanlıya baskı yapıyordu.

Islahat: Düzeltme, iyileştirme ve reform gibi anlamlara gelir.

Tanzimat: İdari işlerin düzeltilmesi için alınan önlemlerin ve uygulamaların tamamına tanzimat denir.

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

1. MEŞRUTİYET

- Meşrutiyet **2. Abdülhamit** tarafından ilan edilmiştir.

NOT: **2. Abdülhamit**, Meşrutiyeti ilan etme şartı ile **Jön Türkler** tarafından tahta çıkarılmıştır.

Akif Hoca

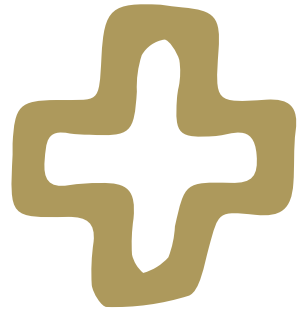
Arkadaşlar size önemli bir bilgi vermek istiyorum. **Jön Türklerin** bir şart ile padişahı tahta çıkarması, **padişahın eski otoritesinden(gücünden) uzak** olduğunu gösterir.

WOAW BİLGİ

Meşrutiyet; Cumhuriyet ve Monarşi gibi bir yönetim şeklidir. Meşrutiyette devleti **padişah** ve **halkın seçtiği bir meclis** birlikte yönetir.

Padişah
(SON SÖZ)

Halk Meclisi

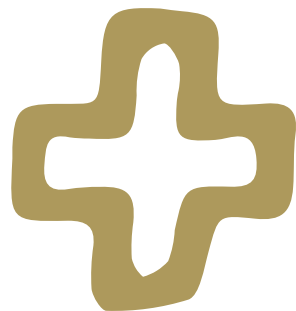

I.
MEŞRUTİYET

NOT: **I. Meşrutiyette** devlet yönetiminde **Padişah son sözü söylerken**, **2. Meşrutiyette** devlet yönetiminde **Meclis son sözü söylemiştir**.

Halk Meclisi
(SON SÖZ)

Padişah

II.
MEŞRUTİYET

8.1.1

SARSILAN OSMANLI

2.MEŞRUTİYET

I. Meşrutiyet yönetiminin ortadan kaldırılması üzerine harekete geçen Jön Türkler, İttihat ve Terakki Örgütü'nü kurdular (1889). Örgüt, II. Abdülhamit'e meşrutiyeti tekrar ilan etmesi için baskı yaptı. Padişah meşrutiyeti ilan etmeyince, İttihat ve Terakki Örgütü'ne bağlı bulunan Niyazi Bey ve Enver Bey birlikleriyle Balkanlarda ayaklandı. Ayaklanmanın büyümesini istemeyen II. Abdülhamit, ikinci kez meşrutiyeti ilan etti (1908). Böylece II. Meşrutiyet dönemi başladı.

31 MART OLAYI

Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da bir isyan çıkarttılar. Bu isyana "31 Mart Olayı" denmiştir. İsyanı Selanik'ten yola çıkan, kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı **Hareket Ordusu** bastırmıştır.

Sonuçları:

- 1876 Anayasası tekrar yürürlüğe girdi.
- Anayasa değişikliği ile padişahın meclisi kapatması zorlaştırılmıştır.
- İttihat ve Terakki bu ayaklanmadan II.Abdülhamit'i sorumlu tutarak onu tahttan indirmiş, yerine V. Mehmet Reşat padişah yapılmıştır.
- Karışıklıklardan yararlanmak isteyen Avrupalı devletler bazı yerleri işgal etmiştir.
 - Yunanistan, **Girit**'i işgal etti (1908)
 - Avusturya-Macaristan, **Bosna-Hersek**'i işgal etti.
 - Bulgaristan, bağımsızlığını ilan etti.
- Bu dönemde ülkeyi **İttihat ve Terakki Cemiyeti** yönetti. İttihatçılar yönetimde **Türkçülük fikrine** önem verdiler.
- Basına uygulanan sansür(baskı) kaldırıldı.

NOT: "31 Mart Olayı" Osmanlı tarihinde rejime yönelik ilk isyan hareketidir.

8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN ÇOCUKLUK YILLARI

Türk Milleti'nin kurtarıcısı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 1881'de Selanik'te, Koca Kasım Mahallesi'ndeki İslahhane Caddesi'nde üç katlı, sade bir evde dünyaya geldi. Babası **Ali Rıza Efendi**, annesi ise **Zübeyde Hanım**'dı. Baba tarafından soyu Hafız Ahmet Efendi'ye dayanan Mustafa Kemal; Aydın ve Konya taraflarından tahminen 14. ve 15. yüzyıllar arasında Makedonya'ya iskan(göç) ettirilmiş Kocacık yörüklerinden gelmekteydi.

Babası Ali Rıza Efendi, **gümrük memurluğu**, ve **kereste tüccarlığı** yapmıştı. Annesi Zübeyde Hanım ise dindar bir ev hanımıydı. Zübeyde Hanım'ın dedeleri, zamanında Rumeli'ye iskan ettirilmiş yörük bir aileye mensuptu. Selanik yakınlarında **Langaza** kasabasına yerleşmişlerdi.

Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım'ın evliliklerinden altı çocukları oldu. Sırasıyla **Fatma**, **Ahmet**, **Ömer**, **Mustafa (Kemal)**, **Makbule (Atadan)**, **Naciye** dünyaya gelmişti. Küçük yaşlarda Fatma, Ahmet ve Ömer difteri hastalığından vefat etti. En küçükleri Naciye ise 12 yaşında vefat etti. Mustafa Kemal ve kız kardeşi makbule hayatta kalan çocuklarıydı. Mustafa Kemal babası Ali Rıza Bey'i henüz çocuk yaşta kaybedince (1888), zorlu bir hayat mücadelesi ile karşı karşıya kaldı. Zübeyde Hanım, çocuklarını da alarak kardeşi Hüseyin Efendinin yaşadığı Langaza'daki çiftliğe gitti. Mustafa, öğrenim hayatına kısa bir süre ara vermişti. Daha sonra buradan ayrılan Mustafa Selanik'e geri döndü. Halasının yanında bir müddet kaldı. Öğrenim hayatına burada devam etti.

8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI

MAHALLE MEKTEBİ

Mustafa Kemal'in eğitim hayatına hangi okulda başlayacağı konusunda annesi ile babası arasında görüş ayrılıkları yaşandı. Annesi, Mustafa'nın geleneksel eğitim veren Hafız Mehmet Efendi Mektebine gitmesini, babası ise çağdaş eğitim veren Şemsi Efendi Mektebine gitmesini istedi. Mustafa Kemal öğrenim hayatına annesinin isteğiyle Selanik'te bulunan Mahalle Mektebinde başladı.

Kasım Hoca

Mustafa Kemal'in Şemsi Efendi Mektebine kaydolması, annesi ile babası arasında hangi okulda eğitime başlayacağı konusu ile ilgili yaşanan sorunu kısa sürede ortadan kaldırdı.

WOAW BİLGİ

Mustafa Kemal'in eğitim hayatına başladığı Selanik'te farklı tarzda okulların bulunması **eğitimde birliğin olmadığını** gösterir.

ŞEMSİ EFENDİ MEKTEBİ

Mahalle Mektebi'nden ayrılan Mustafa Kemal, babasının isteğiyle Selanik'te bulunan Şemsi Efendi Mektebinde öğrenimine devam etti. Bu okulda Mahalle Mektebinden farklı olarak modern öğretim yöntemleri uygulanmakta, okumayı ve yazmayı kolaylaştıracak araç gereçler kullanılmaktaydı. Mustafa Kemal bu okulda eğitim görürken babasını kaybetmiştir.

NOT: Mustafa Kemal'in modern bir okulda eğitim görmesi onun **ARAŞTIRMACI, YENİLİKLERE AÇIK** bir birey olarak yetişmesinde etkili olmuştur.

8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI

Akif Hoca

Mustafa Kemal'in küçük yaşta babasını kaybetmesi, onun geleceği ile ilgili kararlar almasına fayda sağlarken, bu durum onun sorumluluk bilincinin de gelişmesini sağlamıştır.

Mektep: **ilkokul** anlamına gelmektedir. Mektebin diğer adı **iptidai**'dir.

SELANİK MÜLKIYE RÜŞTİYESİ

Zübeyde Hanım, Mustafa Kemal'in babasının vefatı nedeniyle eğitiminin yarım kalmasından üzüntü duyduğu için onu Selanik'teki teyzesinin yanına gönderdi. Mustafa Kemal, Selanik'te eğitim hayatına Selanik Mülkiye Rüştüyesine giderek yeniden başladı. Mustafa Kemal'in hayalindeki meslek askerlikti ve Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylar dikkatini çekiyordu.

NOT: Mustafa Kemal Mülkiye Rüştüyesinde eğitim görürken Selanik Askeri Rüştüyesinin sınavına girmiş başarılı olmuş ve Selanik Askeri Rüştüyesinde eğitim görmeye başlamıştır.

**WOAW
BİLGİ :**

Mustafa Kemal'in, Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylardan etkilenmesi, askerlik mesleğini seçmesinde yaşadığı çevrenin etkili olduğunu gösterir.

Kasım Hoca

Mustafa Kemal'in annesinin istememesine rağmen askeri okullar sınavına girmesi ve başarılı olması **KARARLI** ve **İDEALİST** bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.

Rüştiye: **Ortaokul** anlamına gelen arapça bir kelimedir.

8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI

SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ

Selanik Askeri Rüştiyesinin imtihanını kazanan Mustafa Kemal, Selanik Mülkiye Rüştiyesindeki öğrenimini tamamlamadan bu okuldan ayrıldı.

Askeri Rüştiye'de eğitime başlayan Mustafa Kemal, başarılarla dolu askerlik hayatına böylece adım attı. Bu rüştiyede **Sınıf çavuşluğu** ve **danışmanlık** gibi önemli görevlere seçildi.

Akif Hoca

Mustafa Kemal'in Askeri Rüştiye'de Sınıf çavuşluğu ve danışmanlık gibi önemli görevlere seçilmesi kendine güven, sorumluluk bilinci ve liderlik gibi kişilik özelliklerinin oluşumuna katkı sağladı.

WOAW BİLGİ

Mustafa Kemal'in, ilk defa kendi isteği ile gittiği okul Selanik Askeri Rüştiyesi'dir. Kendi istediği bir okula gitmesi **ders başarısının artmasını sağlamıştır.**

- **NOT:** Mustafa Kemal'in annesi Zübeyde Hanım, oğlu Mustafa'nın askeri okula gitmesini istemiyordu. Çünkü askerlik zor ve tehlikeli bir meslekti. Mustafa Kemal bu duruma rağmen askeri okullar sınavına girip askeri okulda okudu. Bu durum Mustafa Kemal'in **KARARLI** bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.

MANASTIR ASKERİ İDADİSİ

Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştiyesini bitirdikten sonra Manastır Askeri İdadisinde (**lise**) öğrenim hayatını devam ettirdi. Mustafa Kemal, Manastır'da yaşadığı dönemde arkadaşı Ömer Naci aracılığıyla edebiyata ve hitabet sanatına ilgi duydu. Hatta şiir yazma denemelerinde bulundu. Mustafa Kemal'i Manastır Askeri İdadisinde etkileyen ilk kişi tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilgeydi.

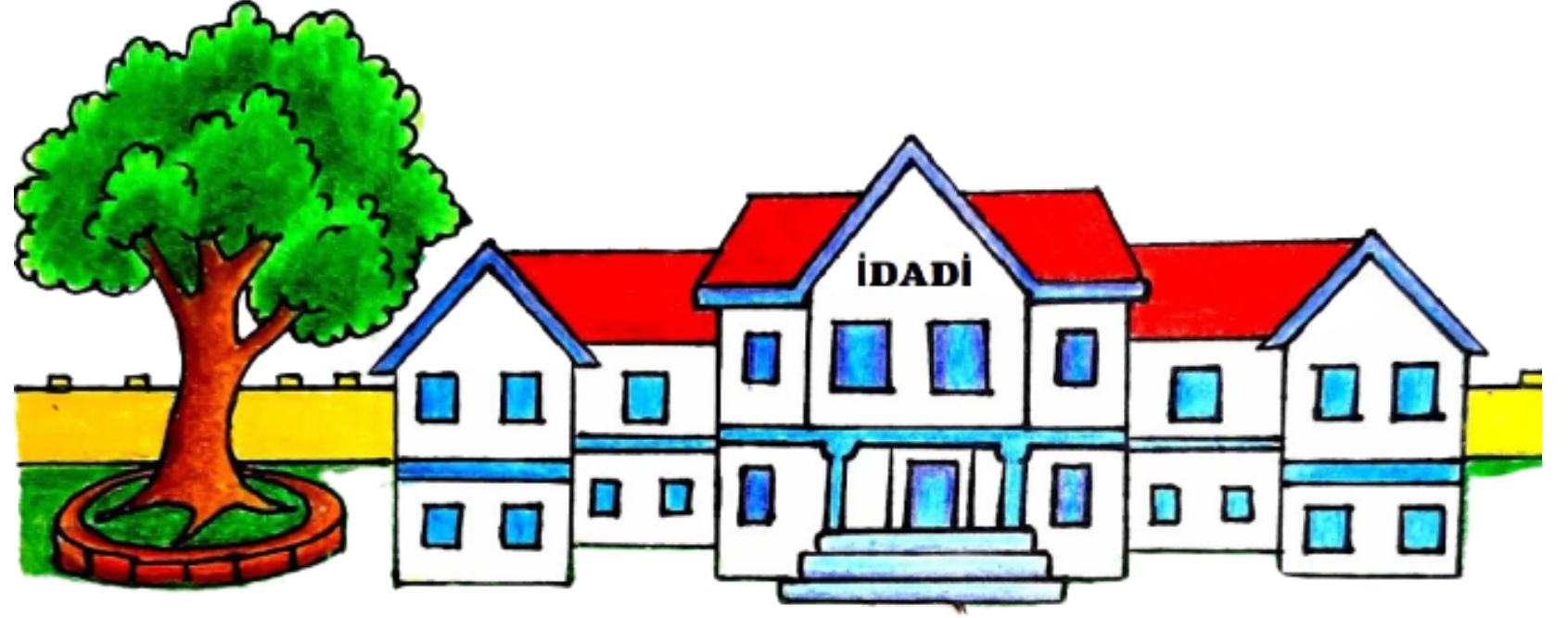
8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI

- Mustafa Kemal, ilk defa eğitimi için Selanik dışında farklı bir şehre gitmiştir.

YORUM: Bu durum Mustafa Kemal'in artık kendi ayakları üzerinde durabildiğini gösterir.

- Mustafa Kemal'in lise eğitimi için Manastır'a gitmesi onun **Bağımsız yaşama duygusundan** kaynaklıdır.
- Mustafa Kemal, Tarih öğretmeni Kolağası(Yüzbaşı) Mehmet Tevfik Bilge bey sayesinde Tarih dersini sevmiş ve ilk defa kendisinin **Tarih bilinci** oluşmaya başlamıştır.

- **1897 TÜRK-YUNAN(Dömeke) Savaşı** sırasında okuldan kaçması ve savaşmak için cepheye gitmesi **vatansever** bir kişilik olduğunu ve **devlet meseleleri ile dertlendiğini** gösterir.

İdadi: **Lise** anlamına gelen arapça bir kelimedir.

Kasım Hoca

Merhaba arkadaşlar, Mustafa Kemal Fransızcasını geliştirmek için okuduğu **Voltaire, Jean Jack Rousseau ve **Montesquieu** gibi yabancı düşünürlerin **Eşitlik, Adalet, Özgürlük** ve **Demokrasi** gibi fikirlerinden etkilenmiştir.**

WOAW
BİLGİ

Mustafa Kemal Türk düşünürlerden, Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul'dan **TÜRKÇÜLÜK** alanında; Tevfik Fikret ve Namık Kemal'den ise **BATICILIK** alanında etkilenmiştir.

8.1.2 MUSTAFA KEMAL'İN EĞİTİM HAYATI

İSTANBUL HARP OKULU

Bu okulda **üniversite** dengi eğitim alan Mustafa Kemal burada Osmanlı yönetimi ile ilgili yapılan yanlışlıkları gün yüzüne çıkarmaya çalışmıştır. Osmanlı yönetimini bu yıllarda ağır bir şekilde eleştirmiştir.

YORUM: Bu durum Mustafa Kemal'in **SİYASETLE** ilgilendiğini gösterir. Mustafa Kemal bu okulu **8.** bitirmiştir.

İSTANBUL HARP AKADEMİSİ

Harp Akademisi yıllarında Beyoğlu Pera'da ev tutan Mustafa Kemal Beyoğlu'ndaki yabancı elçiliklere evi yakın olması sebebiyle Osmanlı Devleti'nin diğer devletlerle olan ilişkilerini yakinen takip etmiştir.

YORUM: Mustafa Kemal, **DİPLOMATİK** çalışmaları yakından takip ettiği için diplomatik ilişkiler konusunda tecrübe edinmiştir.

**WOAW .
BİLGİ .**

Harp okulu yıllarında açtığı gazetenin **(Minber)** birkaç sayısını akademi yıllarında çıkaran Mustafa Kemal Osmanlı Devleti'nin içine düştüğü siyasal bunalımları kaleme almıştır.

Akif Hoca

Merhaba çocuklar, bazı kaynaklarda Mustafa Kemal'in akademi yıllarında diplomatik ilişkilerde bulunduğunu yazar bu bilgi yanlıştır. Sadece diplomatik çalışmaları yakından takip etmiştir. Mustafa Kemal'in ilk DİPLOMATİK ilişkiler içerisine girdiği dönem SOFYA ASKERİ ATAŞELİK yıllarıdır.

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR: SELANİK

Selanik; Ege denizine kıyısı olan birden fazla milletin bir arada yaşadığı Osmanlı Devleti'nin en gelişmiş şehirlerinden biri olarak kabul edilmekteydi. Ayrıca bu şehir **Osmanlı Devleti'nin batıya yani Avrupa'ya açılan penceresi** gibiydi. Selanik **Sosyal, Kültürel ve Ekonomik açıdan zengin bir şehir** olarak kabul edilmekteydi. Fakat şehir 19. yüzyılın sonlarına gelindiğinde **Siyasi açıdan kargaşaların yaşandığı bir şehire** dönüştü.

Kasım Hoca

Arkadaşlar, Selanik çok uluslu(kozmopolit) bir yapıya sahipti. Bu sebeple Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı MİLLİYETÇİLİK akımından en çok ve en erken etkilenen Osmanlı şehri oldu.

Milliyetçilik Akımı: Bu akım her millete kendi devletini kurma hakkı tanıyordu. Tabi her millet kendi devletini kurmaya çalışınca çok uluslu yapıya sahip İmparatorluklar yıkıldı.

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

Selanik'in;

SOSYAL YAPISI

- Selanik **çok uluslu** bir yapıya sahipti. Sosyal açıdan zengin bir şehirdi. Bu şehirde Türkler, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler ve Sırp lar bir arada yaşamaktaydı.

Akif Hoca

Mustafa Kemal'in Selanik gibi çok milletli bir şehirde doğması ve büyümesi; **farklılıklara ve farklı görüşlere saygı göstermesine, Milliyetçi bir karaktere sahip olmasına katkı sağlamıştır.**

WOAW

BİLGİ : Selanik'te farklı milletlerin bir arada yaşaması şehirde;

- Sosyal hayatın canlı olduğunu,
- Kültürel hayatın çeşitli olduğunu gösterir.

KÜLTÜREL YAPISI

- Selanik'te farklı milletler bir arada yaşadığı için **KÜLTÜREL HAYATTA ÇEŞİTLİLİK** fazladır.

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

- Selanik'te her milletin kendine ait **GAZETE** ve **DERGİ**sinin ve çok sayıda kütüphanenin bulunması **KÜLTÜREL** faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığını gösterir.

EKONOMİK YAPISI

- Selanik, Ege Denizi'ne kıyısı olan önemli bir liman kentiydi.

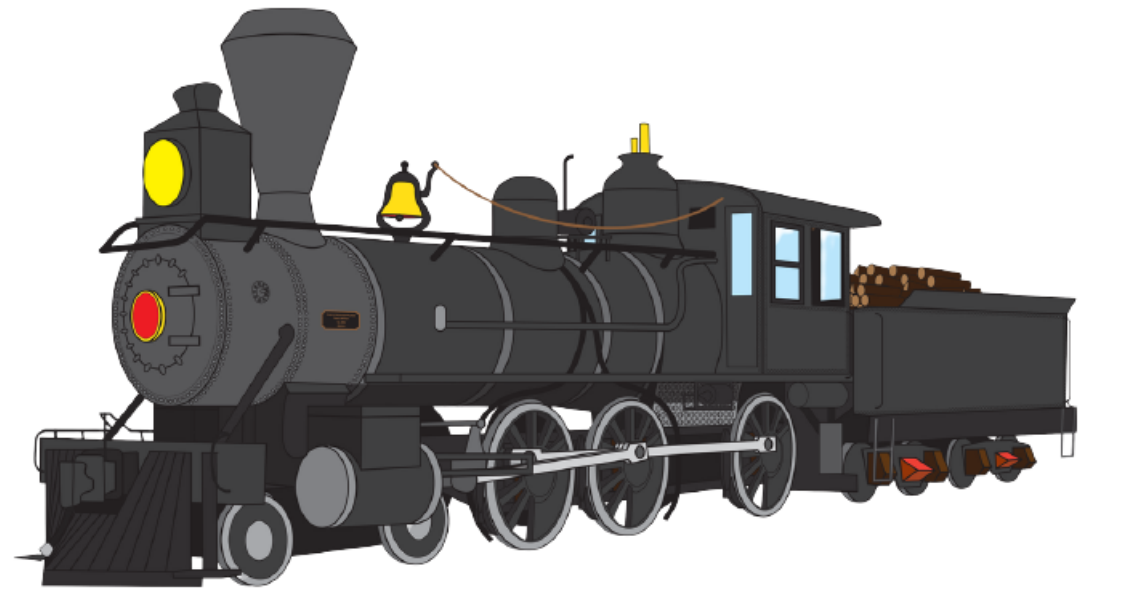
YORUM: Bu durum Selanik'te **yaşam standartlarının** ve ekonomik seviyenin yüksek olduğunu gösterir.

ULAŞIMI

- Selanik'te Demiryolu ulaşımı ve Denizyolu ulaşımı gelişmiştir.

YORUM: Selanik'te ulaşımın gelişmesi, yeni gelişmelerin ve fikirlerin kısa sürede bu şehire ulaşmasını sağlamıştır.

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

M. KEMAL'İ ETKİLEYEN YERLİ DÜŞÜNÜRLER

NAMIK KEMAL

M. Kemal'i **VATAN** ve **MİLLET** sevgisi konusunda etkilemiştir.

MEHMET EMİN YURDAKUL

M. Kemal'i **MİLLİ BİRLİK** ve **BERABERLİK** ile **MİLLİYETÇİLİK** konusunda etkilemiştir.

TEVFİK FİKRET

M. Kemal'i **İNSAN HAKLARI**, **BATICILIK** ve **ÇAĞDAŞLAŞMA** konusunda etkilemiştir.

ZİYA GÖKALP

M. Kemal'i **TÜRKÇÜLÜK**, **TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ** ve **DAYANIŞMA** konusunda etkilemiştir.

NOT: Ziya Gökalp ve **Mehmet Emim Yurdakul** milliyetçi düşünceleri ile M. Kemal'i etkilemişler ve bu durum **M. Kemal'in Milli Mücadeleyi başlatmasında etkili olmuştur.** **Tevfik Fikret** ise M. Kemal'i Batıcılık ve Çağdaşlaşma konusunda etkilemiş bu durum ise M. Kemal'in Türkiye Cumhuriyeti'ni kurduktan sonra **inkılaplar yapmasını sağlamıştır.**

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

M. KEMAL'İ ETKİLEYEN YABANCI DÜŞÜNÜRLER

JEAN JACK ROUSSEAU

M. Kemal'i **hukuk devleti** ve **milli egemenlik** konusunda etkiledi.

MONTESQUIEU

M. Kemal'i **Cumhuriyet yönetimi** konusunda etkiledi.

VOLTAİRE

M. Kemal'i **Akılcılık** ve **bilimsellik** konusunda etkiledi.

1897 TÜRK-YUNAN SAVAŞI

Bu yıllarda M. Kemal'i **en çok etkileyen olay** 1897 Türk-Yunan(Dömeke) Savaşı olmuştur. M. Kemal bu savaşa okulundan kaçarak gönüllü katılmak istemiş ancak yaşı küçük olduğu için geri çevrilmişti. Türk ordusunun **savaş meydanında zafer kazanmasına rağmen barış masasında istediğini elde edememesi** M. Kemal'i derinden etkilemiş ve sadece askeri olarak değil, diplomatik olarak da güçlü olmak gerektiğini düşünmüştür.

NOT: Osmanlı Devleti'nin 1897 Türk-Yunan Savaşı'nı masa başında yitirmesi **devletler arası siyasi ilişkilerde(diplomasi) güçsüz** olduğunu gösterir.

8.1.3 MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN ŞEHİR, KİŞİ VE OLAYLAR

M. KEMAL'İ ETKİLEYEN ÖĞRETMENLERİ

M. Kemal, öğrenim hayatı boyunca bazı öğretmenlerinden önemli bilgiler edinerek geleceğe hazırlanmıştır. Selanik Askeri Rüştiyesi'nde kendisine "Kemal" adını veren ve matematik dersini sevdiren **Kolağası(yüzbaşı) Mustafa Bey** , yine aynı okulda Fransızca öğretmeni **Nakiyüddin Yücekök** ve Manastır Askeri İdadisi'ndeki Tarih öğretmeni **Kolağası Mehmet Tevfik Bilge** M. Kemal'in düşünce(fikir) hayatını etkileyen en önemli öğretmenlerindendir.

OSMANLI DEVLETİ'NİN İÇİNDE BULUNDUĞU DURUM

M. Kemal, gençlik yıllarından itibaren Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu **siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik ve askeri sorunları** yakından takip etmiştir. Osmanlı Devleti'nin **bu sorunları çözmesi için çareler aramıştır**. Bu amaçla dünyada meydana gelen siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel gelişmeleri araştırarak çözümler üretmeye çalışmıştır.

NOT: Mustafa Kemal'in **en çok etkilendiği olay Fransız İhtilalidir**. Fransız İhtilalinin ortaya çıkardığı **eşitlik, adalet, özgürlük, milliyetçilik ve cumhuriyetçilik** gibi kavramlar, M. Kemal'in emperyalist güçlere karşı **Türk Kurtuluş Savaşını** yapmasına ve ardından **demokrasi temeline dayanan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurmasını** sağlamıştır.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

İLK GÖREV YERİ: ŞAM 5. ORDU

- İlk görev yeri Şam 5. Orduya **KURMAY YÜZBAŞI** olarak atandı.
- Suriye'de Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.

NOT: M. Kemal'in arkadaşlarını kendi etrafında toplayıp Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması **TEŞKİLATÇILIK**, **LİDERLİK** ve **YÖNETİCİLİK** özelliklerinin ön plana çıktığını gösterir.

- Bu görev sırasında Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin birçok yerde temsilciliklerini açmıştır.

TÜRK TARİHİNİN İLK DARBESİ: 31 MART OLAYI

- Osmanlı Devleti'nde padişah **II. Abdülhamit** tahta geçmek karşılığında devlet yönetimindeki yetkilerini, üyelerini halkın seçtiği Mebusan Meclisi ile paylaşmayı kabul etmişti. Fakat bazı monarşi destekçileri (yani padişahın devleti tek başına yönetmesini isteyenler) bu durumu kabul etmemişler ve Mebusan Meclisi'ni basarak Meşrutiyet yönetimini ortadan kaldırmak istemişlerdir.
- M. Kemal, Meşrutiyet'i ortadan kaldırıp Monarşi yönetimini yeniden başa getirmeyi isteyenlerin İstanbul'da çıkardığı 31 Mart Ayaklanmasını bastırmak için Selanik'ten **Kurmay Yüzbaşı(başkan)** rütbesi ile **Harekat Ordusu'nun** başında İstanbul'a gelmiş ve isyanı bastırmıştır.

NOT: M. Kemal'in monarşi yerine Meşrutiyet yönetimini desteklemesi onun **YENİLİK yanlısı** olduğunu gösterir.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

ASKERİ TATBİKAT: PIKARDİE MANEVRALARI

DÜZENLENDİĞİ YER: FRANSA

TATBİKATIN BAŞINDAKİ KİŞİ: Fransız Mareşal Ferdinand Foch.

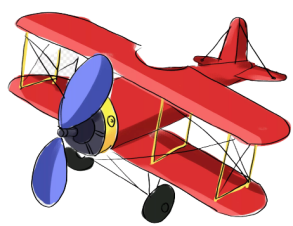
DÜZENLENME AMACI: Almanya'nın saldırgan tutumları üzerine İngiltere ve Fransa'nın Almanya'ya göz dağı vermek istemesi.

OSMANLI ADINA KATILANLAR: M. KEMAL, Binbaşı Selahaddin Bey.

Geçmişe yolculuğa var mısınız? Gelin sizi Pikardie Manevralarının yapıldığı döneme götürelim.

Merhaba ben M. Kemal 1910 yılında Pikardie Manevralarına katıldım. Burada küçük bir askeri tatbikat sırasında Fransız bir subayın hata yaptığını gördüm uyardım fakat beni dinlemedi. Fransız grup bu hata yüzünden askeri tatbikatı kaybetti. Ertesi gün bunu dile getirdiğimde bir subay üzerinde bu kıyafet ve başında bu fes olduğu sürece burada kimse seni dikkate almaz diye bir ifade kullandı. Bu durum beni çok üzdü. O gün yaşadıklarım ilerde yapacağım **Şapka ve Kılık Kıyafet Kanunu** üzerinde oldukça etkili olacaktı.

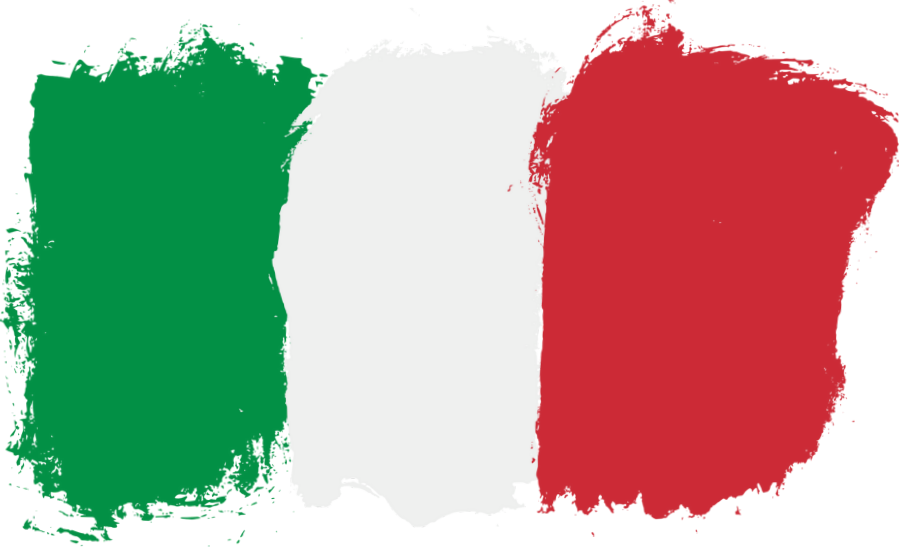

Tatbikatta uçağın savaşlarda kullanılacağını dile getirmesi ve ardından Trablusgarp Savaşında uçağın kullanılması **ileri görüşlülüğünü** gösterir.

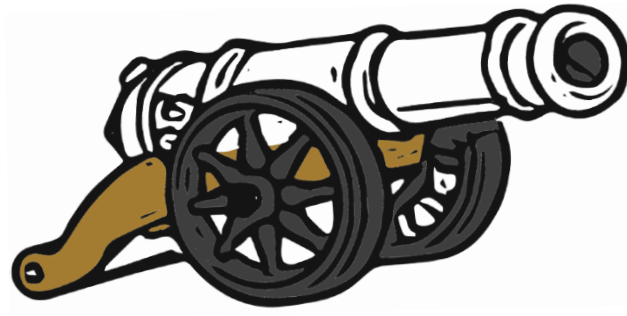
NOT: M. Kemal'in manevralara katılması **yeniliklere önem verdiğini** ve kendini geliştirme eğiliminde olduğunu gösterir.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

İLK ASKERİ BAŞARISI: TRABLUSGARP SAVAŞI

İTALYA

OSMANLI DEVLETİ

Trablusgarp, Osmanlı Devleti'nin **Kuzey Afrika'daki son toprak parçası** idi. Osmanlı Devleti, Rusya ile yapılan 93 Harbi'nden sonra **Mısır topraklarını İngiltere'ye kiralayınca Trablusgarp ile kara bağlantısı kesildi.**

NOT: İtalya, Osmanlı Devleti'nden **Trablusgarp'ı resmen istedi** fakat Osmanlı Devleti bu çirkin teklifi geri çevirdi.

- **İtalya neden Trablusgarp'ı istedi:** Çünkü bu toprakları sömürmek istiyordu.
- **İtalya Trablusgarp'ı işgal etmeden önce işgal sebebi olarak neyi gösterdi:** İtalya, Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ı dünyadaki gelişmelerden ve dünya medeniyet nimetlerinden geri bıraktığını ileri sürerek bu toprakları işgal etmek istiyordu.

Kasım Hoca

Arkadaşlar İtalya'nın Trablusgarp işgalini gerçekleştirmeden önce bahaneler ileri sürmesi işgaller sırasında dünya kamuoyunda oluşabilecek tepkileri önlemek içindir.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

İngiltere; Almanya'ya yakınlığı ile bilinen İtalya'nın, Trablusgarp'ı işgal etmesine ses çıkarmamıştır. Çünkü İngiltere, İtalya'yı kendi yanına çekerek Almanya'yı yalnız bırakmak istemektedir.

Osmanlı Devleti, Trablusgarp'a;

- **Mısır İngiltere'nin elinde olması sebebiyle karadan,**
- **Donanması Haliç'te çürüdüğü içinde denizden** yardım gönderememiştir.

NOT: Bu durum üzerine bölge halkını örgütlemek ve İtalyanlarla savaştırmak için Osmanlı yönetimi tarafından; **ENVER PAŞA, M. KEMAL PAŞA, CEMAL PAŞA, ALBAY NEŞET BEY,** ALİ FETHİ BEY gibi paşalar gönüllü olarak bölgeye gönderilmiştir.

VATANSEVER: M. Kemal'in **gönüllü** olarak Trablusgarp'a gitmesi **Vatansever olduğunu** gösterir.

TEŞKİLATÇI: Bölge halkını birleştirip İtalyanlara karşı örgütleyip savaştırması, **Teşkilatçı özelliğe sahip olduğunu** gösterir.

Akif Hoca

Merhaba arkadaşlar, M. Kemal Trablusgarp'ta halkı örgütlerken elde ettiği tecrübeyi Kurtuluş Savaşı sırasında halkı örgütlerken de kullanacaktır.

Bölgeye gönüllü giden paşalar, halkı örgütlemişler ve silahlandırmışlardı. Kıyıda başlayan mücadelede İtalyanlar bir türlü karaya çıkamadı ve Osmanlıyı savaş dışı bırakmak için **ONİKİ ADA** ve **ÇANAKKALE ÖNLERİNE** çıkarma yaptı.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

WOAW BİLGİ : İtalya'nın amacı Oniki Ada ve Çanakkale önlerine çıkarma yaparak İstanbul'u tehdit etmek ve Osmanlı Devleti'ni barışa zorlamaktı.

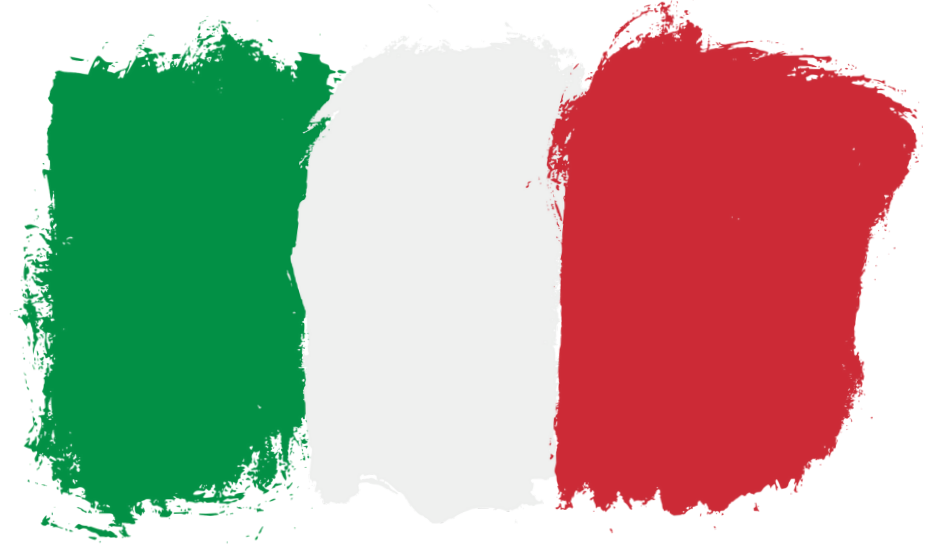
SAVAŞIN SONLANMASI

Trablusgarp Savaşı devam ederken, Balkan milletleri Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek üzere saldırıya geçmiş iki savaşı bir arada yürütemeyeceğini anlayan Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kalmıştır ve UŞİ ANTLAŞMASI imzalanmıştır.

UŞİ ANTLAŞMASI

OSMANLI DEVLETİ

İTALYA

İtalya ve Osmanlı Devleti arasında imzalanan Uşi Antlaşması'nın maddeleri şunlardır:

- Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'daki son toprak parçası olan Trablusgarp'ı İtalya'ya bırakmıştır.

Yorum: Osmanlı 3 kıtada toprağı olan devlet olma özelliğini yitirmiştir.

- 12 Ada Balkan Savaşları'ndan sonra geri alınmak üzere İtalya'ya bırakılmıştır.

Yorum: Yunanistan'ın 12 Ada'da gözü olması sebebiyle bu adalar Balkan Harbi'nden sonra geri alınmak üzere İtalya'ya verilmiştir.

- Dünyada Uçak ilk defa bu savaşta kullanılmıştır. (İtalya kullanmıştır.)

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

Trablusgarp Savaşı M. Kemal'in;

- İlk Askeri başarısıdır.
- Sömürgeci devletlere karşı katıldığı ilk mücadeledir.
- İlk savaşıdır.

ORDUNUN SİYASETE KARIŞMASI SEBEBİYLE KAYBEDİLEN SAVAŞ: BALKAN SAVAŞLARI

I. BALKAN SAVAŞI

YUNANİSTAN

BULGARİSTAN

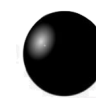
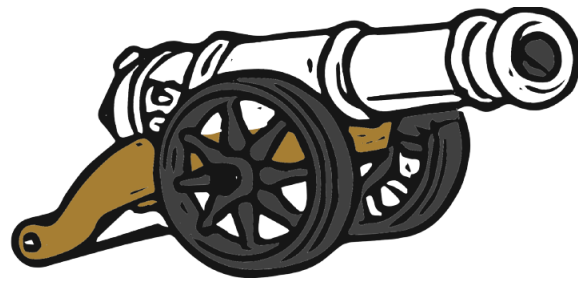

SİRBİSTAN

KARADAĞ

Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlarla savaşmasını fırsat bilen Balkan devletleri **Rusya**'nın kışkırtmasıyla Osmanlı Devleti'ne saldırmışlardır.

OSMANLI DEVLETİ

Balkan Savaşları **KARADAĞ**'ın Osmanlı Devleti'ne saldırması ile başlamıştır.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

Balkan Savaşları **1. Balkan Savaşı** ve **2. Balkan Savaşı** olmak üzere iki savaş şeklinde gerçekleşmiştir.

Rusya'nın Balkan Devletleri'ni Osmanlı Devleti'ne karşı kıskırtmasının nedeni Balkanlarda karışıklık çıkartıp bu karışıklıktan yararlanarak **PANSLAVİZMİ** gerçekleştirmektir.

Panslavizm: Rusya'nın Balkanlarda yaşayan bütün Slav ırkını Rusya çatısı altında toplama düşüncesidir.

1. Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ne saldıran ilk devlet hangisidir?

Cevap: Karadağ

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

I. Balkan Savaşı'na katılmayan devlet hangisidir, Neden?

Cevap: Romanya'dır. Katılmama sebebi ise Bulgaristan ile aralarında toprak paylaşımı konusunda problemin yaşanmasıdır.

SAVAŞIN NEDENLERİ

- Balkan Devletleri'nin topraklarını genişletmek istemesi.
- Rusya'nın Balkan Devletlerini Osmanlı Devleti'ne karşı kızdırtması.
- Osmanlı Devleti'nin zorlu Trablusgarp Savaşı ile uğraşması ve topraklarını koruyamayacak durumda olmasının anlaşılması.

OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞI KAYBETME NEDENLERİ

- Ordunun siyasete karışması ve Osmanlı ordusunun savaşa hazır olmaması
- Avrupalı Devletlerin Balkan uluslarını desteklemesi
- Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki gelişmeleri yakından takip etmemesi
- Balkan Devletleri'nin Osmanlıya karşı birlikte hareket etmesi
- Balkan Devletlerinin Osmanlı Devleti'nin ulaşım ve haberleşme ağlarına zarar vermesi sonucu ordu sevkiyatının yapılamaması

II. BALKAN SAVAŞI

NEDENİ: 1. Balkan Savaşı'nda en fazla toprağı Bulgaristan'ın alması diğer Balkan devletlerini rahatsız etmiş ve Balkan devletleri bu seferde birleşip Bulgaristan'a saldırmıştır.

Bu durumu fırsat bilen Enver Paşa komutasındaki Türk ordusu Edirne'yi Bulgaristan'dan geri almıştır. Enver Paşa bu sebeple **EDİRNE FATİHİ** olarak anılır.

EDİRNE FATİHİ

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

Aşağıda 2. Balkan Savaşı'na katılmış devletler verilmiştir.

YUNANİSTAN

SİRBİSTAN

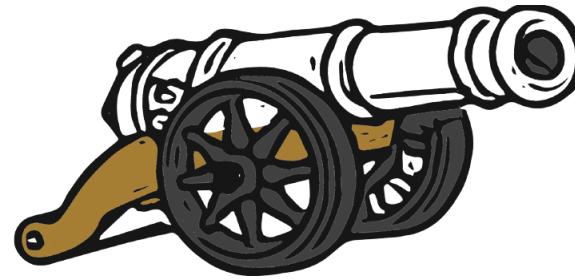
ROMANYA

KARADAĞ

OSMANLI DEVLETİ

BULGARİSTAN

NOT: Osmanlı Bulgaristan'a karşı tek başına savaşmış ve **Edirne**'yi ele geçirmiştir.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

BALKAN SAVAŞLARI'NIN SONUÇLARI

- Osmanlı Devleti bu savaşta tarihinin en büyük yenilgilerinden birini almıştır.
- Yenilen **orduyu modernize etmek** isteyen Osmanlı, 1. Dünya Savaşı'nın çıkması sebebiyle bu durumu gerçekleştirememiştir.
- Balkanlarda **Arnavutluk Devleti** kurulmuştur.
- Bakan Savaşları'nda balkanlardaki topraklarının büyük kısmını kaybeden Osmanlı Devleti, **bu toprakları geri alabilmek için** 1. Dünya Savaşı'na girmiştir.
- Osmanlı Devleti Balkanlardaki hakimiyetini yitirmiştir.

NOT: Mustafa Kemal, Edirne'nin alınmasında büyük fedakarlıklar göstermiştir.

M. KEMAL'İN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Kararlılık

M. Kemal'in hedeflerine ulaşmak için yılmadan, vazgeçmeden mücadelesine devam etmesidir.

İleri görüşlülük

M. Kemal'in geçmiş tecrübelerini kullanarak geleceği tahmin etmesidir.

Vatanseverlik

M. Kemal'in memleketi ve milleti için mücadele etmesi, vatani için bütün zorluklara göğüs germesidir.

Teşkilatçılık

M. Kemal'in insanları etrafında toplaması, birleştirmesi ve örgütleyebilmesidir.

8.1.4 MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

M. KEMAL'İN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Açık sözlülük

Mustafa Kemal'in fikirlerini hiç kimseden çekinmeden dile getirmesidir.

Çok yönlülük

M. Kemal'in farklı alanlarda başarı göstermesi ya da bir çok kabiliyete sahip olmasıdır.

Askeri dehası

M. Kemal'in savaşlarda şartların yetersiz olmasına rağmen taktik gücünü kullanarak başarı sağlamasıdır.

Liderlik

M. Kemal'in öncü, yol gösterici, önderlik vasıflarına sahip olmasıdır.

İdealistlik

M. Kemal'in hedeflerine ulaşmak için çabalaması ve gayret göstermesi onun idealist bir kişilik olduğunu gösterir.

Sabırlılık

M. Kemal'in, yapacağı işlerde acele etmemesidir. O her şeyi enine boyuna düşünür öyle hareket eden bir liderdi.

ETKİNLİKLER

Boşluk Doldurma

ekonomisinin - Bulgaristan - Mehmet Tevfik Bilge - Trablusgarp Savaşı -
Panslavizm - Duyun-u Umumiye - Osmanlıcılık - Martin Luther - Skolastik
Düşünce - kozmopolit - Namık Kemal - Yunanistan - İslamcılık

- Osmanlı topraklarında yaşayan Müslüman ve gayrimüslimleri tek çatı altında toplamayı amaçlayan fikir akımı fikir akımıdır.
- Osmanlı Devletinin çok uluslu yapısı devletin yapıya sahip olduğunu gösterir.
- Mustafa Kemal'e tarihi sevdiren ve ona yeni ufuklar açtıran öğretmeni 'dir.
- Osmanlı Devletinin Avrupalı devletlere borçlarını ödeyememesi sonucu Avrupalı devletlerin alacaklarını tahsil etmek için Osmanlı topraklarında açtıkları kurum 'dir.
- Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı 'dır.
- Ortaçağ'da Katolik kilisesinin icraatlarının hepsinin doğru kabul edilmesi varlığını gösterir.
- Reform hareketlerini Alman rahip başlatmıştır.
- Sanayi İnkılabı Osmanlı Devletinin bozulmasına neden olmuştur.
- 1. Balkan Savaşında en fazla toprağı almıştır.
- Rusya'nın Balkanlardaki Slavları tek çatı altında toplama düşüncesine denilir.

ETKİNLİKLER

Doğru - Yanlış

- Mustafa Kemal'in Trablusgarp Savaşına gönüllü katılması onun Vatansever bir karakter olduğunu gösterir. ()
- Osmanlı Devletinin 1. Dünya Savaşında mücadele verdiğini fırsat bilen Balkan devletleri Balkan topraklarını ele geçirebilmek için Osmanlı'ya saldırmışlardır. ()
- Trablusgarp Savaşından sonra 12 Adayı koruyamayacağını anlayan Osmanlı Devleti Balkan Savaşlarından sonra geri almak üzere 12 Adayı Bulgaristan'a vermiştir. ()
- Aydınlanma Çağı ile beraber deney ve gözleme verilen önem artmıştır. ()
- Tanzimat Fermanı ile sadece gayrimüslimlere haklar verilmiştir. ()
- Tanzimat Fermanı Osmanlı Devlet adamlarının isteği ile ilan edilirken Islahat Fermanı Avrupalı devletlerin baskısı sonucu ilan edildi. ()
- Fransız İhtilalinin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımı Osmanlı Devletinin siyasi birliğini tehlikeye sokmuştur. ()
- Rönesans'ın başlamasında İncilin Latince'den Avrupa'nın diğer dillerine çevrilmesi etkili olmuştur. ()
- Meşrutiyet yönetimiyle Osmanlı erkekleri ilk defa devlet yönetimine katılmıştır. Bu durum kısmi demokrasinin göstergesidir. ()
- Mustafa Kemal lise eğitimini İstanbul'da almıştır. ()
- Selanik çok uluslu yapıya sahip kozmopolit bir şehirdir. ()

